

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 180/2019-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
R J E Š E N J E I P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Vesne Vrbećić kao predsjednice vijeća te Dražena Tripala i Žarka Dundovića kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice – specijalistice Marijane Kutnjak Čaleta kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženog B. B. zbog kaznenog djela iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak i 101/17. – dalje: KZ/11.) i drugih, odlučujući o žalbama državnog odvjetnika i optuženika podnesenima protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 18. prosinca 2018. broj K-142/2014, ispravljene rješenjem Županijskog suda u Zagrebu od 6. veljače 2019. broj K-142/2014, u sjednici održanoj 9. veljače 2022., u prisutnosti u javnom dijelu sjednice optuženog B. B. i branitelja optuženika, odvjetnika T. G.,

riješio je i presudio je:

I. U povodu žalbi državnog odvjetnika i optuženog B. B., a po službenoj dužnosti, ukida se prvostupanjska presuda u osuđujućem dijelu u odnosu na kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. opisano pod točkom 2. izreke te se u tom dijelu predmet upućuje prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

Uslijed ove odluke, žalbe državnog odvjetnika i optuženog B. B. u tom dijelu su bespredmetne.

II. Prihvaća se djelomično žalba optuženog B. B., preinačuje se prvostupanjska presuda u osuđujućem dijelu u pravnoj oznaci djela te se izriče da je optuženi B. B. radnjama opisanim pod točkama 1. i 3. izreke počinio jedno produljeno kazneno djelo protiv službene dužnosti – zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. i u vezi s člankom 52. KZ/11.

III. U povodu žalbi državnog odvjetnika i optuženog B. B., a po službenoj dužnosti, preinačuje se pobijana presuda u osuđujućem dijelu u pravnoj oznaci djela te se izriče da je optuženi B. B. radnjama opisanim pod točkama 5. i 6. izreke

počinio dva kaznena djela protiv službene dužnosti – zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 337. stavka 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 110/97., 27/98. – ispravak, 50/00. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05. – ispravak, 71/06., 110/07. i 152/08. – dalje: KZ/97.).

IV. Uslijed odluka pod I., II. i III. izreke kao i prihvaćanjem žalbe državnog odvjetnika te djelomičnim prihvaćanjem žalbe optuženog B. B., preinačuje se prvostupanjska presuda u osuđujućem dijelu u odluci o kazni te se optuženom B. B. za kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. i u vezi s člankom 52. KZ/11. opisano pod točkama 1. i 3. izreke na temelju članka 291. stavka 2. KZ/11. utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine, a za svako od kaznenih djela iz članka 337. stavka 1. KZ/97. opisanih pod točkama 5. i 6. izreke na temelju članka 337. stavka 1. KZ/97. utvrđuju kazne zatvora u trajanju od po 4 (četiri) mjeseca, dok se za kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. opisano pod točkom 4. izreke na temelju članka 291. stavka 2. KZ/11. prihvaća po prvostupanjskom sudu utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci pa se optuženi B. B., uz primjenu članka 51. stavaka 1. i 2. KZ/11., osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine, u koju mu se na temelju članka 54. KZ/11. uračunava vrijeme uhićenja i vrijeme koje je proveo u istražnom zatvoru od 15. listopada 2013. do 28. studenog 2013.

V. Uslijed odluke pod I., preinačuje se prvostupanjska presuda u odluci o imovinskopravnom zahtjevu na način da se, na temelju članka 158. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje: ZKP/08.), oštećenom Fakultetu u S., S., dosuđuje imovinskopravni zahtjev u iznosu od 346.200,00 (tristo četrdeset šest tisuća dvjesto) kuna, koji mu je optuženi B. B. dužan isplatiti u roku od 15 (petnaest) dana.

VI. Žalba optuženog B. B. u ostalom dijelu odbija se kao neosnovana te se u ostalom pobijanom, a neukinutom i nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom optuženi B. B. proglašen je krivim zbog počinjenja šest kaznenih djela protiv službene dužnosti, i to četiri kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11., opisana pod točkama 1., 2., 3. i 4. izreke te dva kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. KZ/11., opisana pod točkama 5. i 6. izreke. Za kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11., opisano pod točkom 1. izreke optuženiku je, na temelju članka 291. stavka 2. KZ/11., utvrđena kazna zatvora u trajanju jedne godine i šest mjeseci, za kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11., opisano pod točkom 2. izreke mu je, na temelju članka 291. stavka 2. KZ/11., utvrđena kazna zatvora u trajanju jedne godine, za kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11., opisano pod točkom 3. izreke mu je, na

temelju članka 291. stavka 2. KZ/11., utvrđena kazna zatvora u trajanju jedne godine i dva mjeseca, za kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11., opisano pod točkom 4. izreke mu je, na temelju članka 291. stavka 2. KZ/11., utvrđena kazna zatvora u trajanju jedne godine i šest mjeseci, za kaznena djela iz članka 291. stavka 1. KZ/11., opisana pod točkama 5. i 6. izreke su mu, na temelju članka 291. stavka 1. KZ/11., utvrđene kazne zatvora u trajanju od po šest mjeseci za svako pa je optuženi B. B., na temelju članka 51. KZ/11., osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju četiri godine u koju mu je, na temelju članka 54. KZ/11., uračunato vrijeme uhićenja i vrijeme koje je proveo u istražnom zatvoru od 15. listopada 2013. do 28. studenog 2013.

1.1. Na temelju članka 158. stavka 2. ZKP/08. oštećenom Fakultetu u S., S., zastupanom po opunomoćeniku K. Š., odvjetniku iz Z., u cijelosti je dosuđen imovinskopravni zahtjev te je optuženom B. B. naloženo na ime imovinskopravnog zahtjeva isplatiti oštećenom Fakultetu u S. iznos od 860.093,21 kuna u roku od 15 dana.

1.1.1. Na temelju članka 148. stavka 1. u vezi članka 145. stavaka 1. i 2. točaka 1., 6. i 7. ZKP/08. optuženom B. B. naloženo je naknaditi trošak kaznenog postupka, i to troškove svjedoka u iznosu 11.773,00 kune, troškove građevinskog vještačenja u iznosu 18.685,00 kuna, troškove opunomoćenika oštećenika u iznosu 105.000,00 kuna i troškove paušala u iznosu 5.000,00 kuna.

1.2. Istom presudom protiv optuženog B. B. je, na temelju članka 452. točke 3. ZKP/08., odbijena optužba zbog kaznenog djela protiv službene dužnosti – zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 1. i 3. KZ/97.

1.2.1. Na temelju članka 149. stavka 1. ZKP/08. odlučeno je da troškovi kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točaka 1. do 5. ZKP/08. te nužni izdaci optuženika i nužni izdaci i nagrada branitelja u tom dijelu padaju na teret proračunskih sredstava.

2. Protiv te presude, i to u odnosu na osuđujućii dio žalbe su podnijeli državni odvjetnik i optuženi B. B., time da je optuženik podnio i dopunu žalbe.

2.1. Državni odvjetnik žali se zbog odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i optuženiku "izrekne kaznu zatvora u duljem vremenskom trajanju".

2.2. Optuženi B. B. žalbu je podnio po branitelju, odvjetniku T. G., uvodno naznačivši da se žali zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kazni, odluke o imovinskopravnom zahtjevu i odluke o troškovima postupka, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači na način da ga se oslobodi optužbe, podredno da se ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku, "pred drugog suca pojedince".

2.2.1. Optuženi B. B. je po istom branitelju podnio i dopunu žalbe. Premda to nije izrijekom navedeno, iz sadržaja njezina obrazloženja proizlazi da je podnesena zbog povrede kaznenog zakona, a ujedno je zatražena obavijest o sjednici vijeća drugostupanjskog suda.

3. Spis je, u skladu s odredbom članka 474. stavka 1. ZKP/08., bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

4. Sjednica vijeća održana je u prisutnosti optuženog B. B. i njegovog branitelja, odvjetnika T. G., a, u skladu s odredbom članka 475. stavka 4. ZKP/08., u odsutnosti Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, koji je o sjednici uredno obaviješten.

5. Žalba državnog odvjetnika je djelomično bespredmetna, a djelomično osnovana, dok je žalba optuženog B. B. djelomično osnovana, djelomično bespredmetna i djelomično neosnovana.

6. Žaleći se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., optuženi B. B. navodi da u pobijanoj presudi uopće nema razloga o odlučnoj činjenici – postojanju pravnog kontinuiteta i obveznoj primjeni blažeg zakona. Ističe da su inkriminirana mu kaznena djela počinjena za vrijeme dok je na snazi bio KZ/97., dok ga je prvostupanjski sud proglasio krivim za kaznena djela iz KZ/11. bez ikakve analize pravnog kontinuiteta i primjene blažeg zakona u smislu odredbe članka 3. stavaka 2. i 3. KZ/11.

6.1. U odnosu na istaknute žalbene navode prije svega treba reći da pobijana presuda uistinu nema razloge o primjeni odredaba KZ/11. kao kasnijeg zakona, ali ne radi se o takvom njenom nedostatku zbog kojega tu presudu ne bi bilo moguće ispitati.

6.2. Naime, postupanja optuženog B. B. opisana pod točkama 1. do 6. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude su i prema konačnoj optužnici državnog odvjetnika bila pravno označena kao kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. KZ/11. (i to kaznena djela opisana pod točkama 1. do 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude kao četiri kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11., a kaznena djela opisana pod točkama 5. i 6. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude kao dva kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. KZ/11.), takvu njihovu pravnu oznaku obrana tijekom postupka nije problematizirala niti je postavljala pitanje pravnog kontinuiteta, a ni prvostupanjski sud prilikom donošenja presude nije mijenjao pravu oznaku tih radnji (u kojem slučaju bi svakako bio dužan iznijeti razloge takve izmjene). Zbog iznesenog, propust iznošenja razloga o primjeni blažeg zakona u prvostupanjskoj presudi ne predstavlja takav njen nedostatak zbog kojega se ta presuda ne bi mogla ispitati, a ocjena ovog drugostupanjskog suda o tom pitanju bit će izložena u odgovarajućem dijelu ove odluke.

7. S obzirom na sve prethodno navedeno, optuženi B. B. nije u pravu ni kada, nadovezujući se na prethodno istaknute žalbene navode o ostvarenoj bitnoj postupovnoj povredi iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., ističe da se ta povreda, zbog povrede članka 29. stavka 1. u vezi s člankom 31. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 56/90., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10. i 5/14. - dalje: Ustav) i članka 6. stavka 1. u vezi

s člankom 7. stavkom 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine, Međunarodni ugovori", broj 18/97., 6/99., 14/02., 13/03., 9/05., 1/06. i 2/10. - dalje: Konvencija), manifestira i kao bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08.

8. Sljedeći vid bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., prema tvrdnji žalbe optuženog B. B., očituje se u tome što je točka 1. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude nejasna i proturječna samoj sebi budući da u činjeničnom opisu nije navedeno da je optuženik postupao s namjerom da R. P. pribavi protupravnu korist, dok iz pravnog opisa proizlazi da bi mu korist bila pribavljena, a zbog toga da je nejasna namjera optuženika u odnosu na R. P..

8.1. Točno je da je u uvodnom dijelu, odnosno u preambuli činjeničnog opisa kaznenog djela iz točke 1. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude navedeno da je optuženi B. B. postupao "u namjeri da sebi i R. D. kao vlasniku obrta H. pribavi znatni iznos nepripadne imovinske koristi", dok je u zaključnom dijelu činjeničnog opisa te inkriminacije navedeno da je optuženi B. B. svojim postupanjem, osim sebi i R. D., nepripadnu imovinsku korist pribavio i R. P.. Međutim, to ne čini izreku pobijane presude u tom dijelu nejasnom i proturječnom samoj sebi, kako to nastoji prikazati ovaj žalitelj. Ovo stoga što, kako to jasno proizlazi iz samog uvodnog dijela, odnosno preambule činjeničnog opisa kaznenog djela iz točke 1. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, namjerom optuženog B. B. ni nije bilo obuhvaćeno pribavljanje nepripadne imovinske koristi i R. P., već je ono jedna od posrednih posljedica postupanja optuženika proizašlog iz te namjere.

8.2. Nadalje, a kao što je već navedeno, u uvodnom dijelu, odnosno u preambuli činjeničnog opisa kaznenog djela iz točke 1. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude navedeno je da je optuženi B. B. postupao "u namjeri da sebi i R. D. (...) pribavi znatni iznos nepripadne imovinske koristi". Budući da je zbroj novčanih iznosa nepripadne koristi koji su uslijed postupanja optuženog B. opisanog u ovoj točki izreke pobijane presude ostvarili optuženi B. B. (118.500,00 kuna) i R. D. (55.267,00 kuna) svakako iznos koji predstavlja "znatnu imovinsku korist" u smislu odredbe članka 87. stavka 29. KZ/11., a time i bitno obilježje kaznenog djela iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11., optuženi B. nije u pravu ni kada u žalbi tvrdi da je nejasan oblik namjere s kojim je on navodno počinio kazneno djelo u odnosu na R. D., kao i to je li u odnosu na njega postupao u pokušaju počinjenja kvalificiranog oblika kaznenog djela ili bi se radilo o dovršenom osnovnom obliku.

9. Optuženi B. B. u žalbi nadalje navodi da je bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. ostvarena i time što je točka 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude nejasna i proturječna samoj sebi. Tako ističe da je u činjeničnom opisu tog kaznenog djela navedeno da je optuženik postupao s namjerom da sebi i I. N. pribavi znatnu protupravnu korist, što je navedeno i u zakonskom opisu, dok iz pravnog opisa proizlazi da korist koja je navodno pribavljena nije znatna, zbog čega smatra da je nejasan oblik namjere s kojim je on navodno počinio to kazneno djelo u odnosu na sebe i I. N., kao i to je li postupao u pokušaju počinjenja kvalificiranog oblika kaznenog djela ili bi se radilo o dovršenom osnovnom obliku.

9.1. Međutim, ni istaknuti žalbeni navodi nisu osnovani. Naime, u uvodnom dijelu, odnosno u preambuli činjeničnog opisa kaznenog djela iz točke 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude navedeno je da je optuženi B. B. postupao "u namjeri da sebi i I. N. kao vlasniku obrta I.N.-G. pribavi znatni iznos nepripadne imovinske koristi", dok je u zaključnom dijelu činjeničnog opisa te inkriminacije navedeno da je optuženi B. B. svojim postupanjem sebi pribavio nepripadnu korist u iznosu od 45.000,00 kuna, a I. N. kao vlasniku obrta I.N.-G. u iznosu od 49.309,00 kuna. Budući da je zbroj novčanih iznosa protupravne imovinske koristi koji su uslijed postupanja optuženog B. opisanog u ovoj točki izreke pobijane presude ostvarili on i I. N. svakako iznos koji predstavlja "znatnu imovinsku korist" u smislu odredbe članka 87. stavka 29. KZ/11., a time i bitno obilježje kaznenog djela iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11., optuženi B. nije u pravu kada u žalbi tvrdi da je nejasan oblik namjere s kojim je on navodno počinio to kazneno djelo u odnosu na sebe i I. N., kao i to je li on postupao u pokušaju počinjenja kvalificiranog oblika kaznenog djela ili bi se radilo o dovršenom osnovnom obliku. Potpuno je, naime, jasno da je ovdje riječ o dovršenom kvalificiranom obliku kaznenog djela iz članka 291. KZ/11., odnosno o kaznenom djelu iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11.

10. Optuženi B. B. nije u pravu ni kada tvrdi da je u pobijanoj presudi ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. koja bi se sastojala u nejasnoći točke 4.b) izreke osuđujućeg dijela pobijane presude i proturječna točki 2. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude. Točno je, naime, da u činjeničnom opisu kaznenog djela iz točke 4.b) izreke pobijane presude nije navedena naznaka konkretnog službenog vozila koje je optuženik koristio za inkriminirana mu službena putovanja. Međutim, ovdje je odlučno to da on u tim prilikama nije koristio svoja privatna vozila (kako je naveo u inkriminiranim mu putnim nalogima), već službeno vozilo Fakulteta u S., a to je i navedeno u činjeničnom opisu kaznenog djela opisanog u točki 4.b) izreke osuđujućeg dijela pobijane presude pa se ne radi ni o kakvoj nejasnoći niti o proturječju unutar same izreke te presude.

11. Bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., prema daljnjoj žalbenoj tvrdnji optuženog B. B., ostvarena je jer je prvostupanjski sud izveo dokaze čitanjem zapisnika o ispitivanju svjedoka iako za to nije imao suglasnost optuženika te nije dao razloge zbog kojih je i koje zapisnike o ispitivanju svjedoka pročitao. Ističe i to da on nije dao suglasnost za čitanje iskaza svjedoka ispitanih tijekom istrage, a to da nesporno proizlazi iz zapisnika u spisu predmeta, već je tražio da se svjedoci ispituju neposredno.

11.1. U odnosu na navedene žalbene tvrdnje treba istaknuti da je na raspravi 8. ožujka 2018., koja je počela iznova, zamjenica državnog odvjetnika predložila da se pročitaju iskazi svih ispitanih svjedoka, a branitelj optuženika se s tim prijedlogom suglasio, time da je predložio da se svjedoci N. Č. K., D. S., D. U., S. Č. i V. M. ispituju. Zamjenica državnog odvjetnika je potom navela da je suglasna s dokaznim prijedlozima obrane, nakon čega je vijeće donijelo rješenje da će se pročitati iskazi svih ispitanih svjedoka. Potom je i navedeno da se čitaju iskazi svjedoka na način da je u odnosu na svakog pojedinog od ukupno 64 svjedoka navedeno njegovo ime i prezime, nadnevak zapisnika o njegovom ispitivanju te brojevi listova spisa predmeta

na kojima se isti nalaze. Nakon čitanja svakog pojedinog zapisnika o ispitivanju svjedoka konstatirano je da na pročitano nema primjedaba te da se ti svjedoci neće neposredno ispitivati. U nastavku rasprave vijeće je donijelo rješenje da se usvajaju prijedlozi obrane te da će se pozvati i ispitati N. Č. K., D. S., D. U., S. Č. i V. M.. U nastavku dokaznog postupka na raspravi su ispitani svjedoci D. U. i S. Č. (na raspravi 20. travnja 2018.) te svjedokinja Đ. M. (na raspravi 9. srpnja 2018.), dok su se u odnosu na svjedoka N. Č. K., koji je ispitivan izvanraspravno 7. rujna 2018., na raspravi 25. rujna 2018. stranke suglasile da se iskaz tog svjedoka pročita. Što se tiče dokaznog prijedloga obrane za ispitivanje svjedoka D. S., optuženik je na raspravi 20. travnja 2018. od njega odustao.

11.2. Iz izloženoga, dakle, proizlazi da se optuženi B. B. suglasio s prijedlogom tužitelja da se, umjesto neposrednog ispitivanja svjedoka na raspravi (osim u odnosu na navedenih pet svjedoka od kojih je četvoro u kasnijem tijeku postupka i neposredno ispitano, a od prijedloga za ispitivanje jednog od njih obrana je odustala), pročitaju zapisnici o njihovom ranijem ispitivanju pa nije osnovana ni tvrdnja žalbe optuženika da nije jasno o kojim se to zapisnicima o ispitivanju svjedoka radi. Prema tome, žalba optuženog B. B. zbog bitne postupovne povrede iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., a niti zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 3. u vezi s člankom 431. stavkom 1. ZKP/08. na koju žalitelj očigledno smjera, ni u ovom dijelu nije osnovana.

12. Optuženi B. B. u žalbi nadalje navodi da je prvostupanjski sud u obrazloženju pobijane presude preslikao sadržaj iskaza ispitanih svjedoka na način da je samo izmijenio rod u tekstu, a da je izostavio pitanja, predočavanja i primjedbe s pojedinačnih zapisnika, čime da mu je uskratio uvid u sudačko razumijevanje pojedinačnog dokaza, a potom i u proces savjesne ocjene svakog dokaza pojedinačno i u svezi s drugim dokazima. Smatra da je pobijana presuda stoga nejasna, čime da je također povrijeđena odredba članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

12.1. Protivno istaknutim žalbenim navodima optuženika, prvostupanjski sud je u obrazloženju pobijane presude na pravilan način reproducirao sadržaj svih izvedenih dokaza u ovom postupku, uključujući i iskaze svih ispitanih svjedoka. Pri tome valja istaknuti da prvostupanjski sud ni nije bio dužan u obrazloženju pobijane presude doslovno i u cijelosti prenijeti iskaze ispitanih svjedoka onako kako su oni sadržani u zapisnicima u spisu predmetu jer njihov bitan sadržaj prvostupanjski sud svakako ima na raspolaganju prilikom odlučivanja.

13. Uzevši, dakle, u obzir, sve prethodno izneseno, žalba optuženog B. B. zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka nije osnovana.

14. Međutim, ispitujući pobijanu presudu sukladno odredbi članka 476. stavka 1. točke 1. ZKP/08., ovaj sud je utvrdio da je u istoj ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. koja se sastoji u postojanju proturječja između razloga koji se odnose na točku 4.b) izreke osuđujućeg dijela pobijane presude s dijelom izreke iz točke 2. osuđujućeg dijela pobijane presude.

14.1. Naime, pod točkom 2. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude optuženi B. B. proglašen je krivim što je kao dekan Fakulteta u S., u ime i za račun tog fakulteta, a u nakani da sebi pribavi protupravnu korist korištenjem vozila T. L. C. V. za svoje osobne potrebe, a ne za službene potrebe fakulteta, bez znanja i suglasnosti Fakultetskog vijeća, iako je vrijednost radnje koju poduzima premašivala 500.000,00 kuna, zaključio Ugovor o operativnom leasingu s V. d.o.o. za cijenu predmeta leasinga vozila T. L. C. V. od 85.000,00 eura s PDV-om te u ime fakulteta preuzeo obvezu da fakultet plaća mjesečne obroke s naknadama za navedeno vozilo, koje je preuzeo i njime se isključivo osobno koristio za svoje osobne potrebe, a ne za službene potrebe Fakulteta, dok je teret obveza plaćanja leasinga i troškova održavanja vozila snosio Fakultet u S.. S druge strane, obrazlažući crimen optuženika iz točke 4.b) izreke osuđujućeg dijela pobijane presude (koji se sastoji u tome što je optuženik u putnim nalogima za službena putovanja prikazao da je na ista išao svojim privatnim vozilima iako je stvarno putovao službenim vozilom Fakulteta u S.), prvostupanjski sud na 87. stranici pobijane presude navodi da je uvidom u fotografije iz HAC-ovog sustava za vozila koja su na dan službenog putovanja na relaciji Split-Šibenik-Split koristila ENC Fakulteta iz 2009., 2010., 2011. i 2012. vidljivo da je optuženik prilikom službenih putovanja u Vodice koristio službeni automobil Fakulteta u S. (M. reg. oznake ... ili T. L. C. reg. oznake ... u odnosu na kojeg je formalno bio zaključen ugovor o leasingu u ime Fakulteta).

14.2. Iz izloženoga, dakle, proizlazi da je navod u točki 2. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude – da je optuženi B. B. vozilo T. L. C. V. isključivo osobno koristio za svoje osobne potrebe, a ne za službene potrebe fakulteta – u proturječju s navodom obrazloženja koje se odnosi na točku 4.b) izreke osuđujućeg dijela pobijane presude – da je optuženi B. B. prilikom službenih putovanja koristio i taj isti automobil, odnosno T. L. C. V..

14.3. Budući da je na opisani način ostvarena bitna postupovna povreda iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., koja je utvrđena ispitivanjem pobijane presude od strane ovoga suda sukladno odredbi članka 476. stavka 1. točke 1. ZKP/08., pobijanu je presudu u odnosu na kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. opisano pod točkom 2. izreke osuđujućeg dijela trebalo ukinuti u povodu žalbi državnog odvjetnika i optuženog B. B., a po službenoj dužnosti te u tom dijelu predmet uputiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku. Uslijed takve odluke, žalbe državnog odvjetnika i optuženog B. B. u tom su dijelu postale bespredmetne (točka I. izreke ove odluke).

14.4. U ponovljenom postupku prvostupanjski sud će, prije svega, otkloniti bitnu povredu odredaba kaznenog postupka na koju mu je ukazano ovom drugostupanjskom odlukom. Nakon što ponovno provede sve do sada izvedene dokaze, a po potrebi i nove budu li ih stranke predlagale te ocijeni li sam da su oni potrebni za potpuno i pravilno utvrđivanje svih odlučnih činjenica, pomno će analizirati svaki pojedini dokaz zasebno i sve dokaze u međusobnoj povezanosti te u povezanosti s obranom optuženika i potom donijeti novu, na zakonu osnovanu odluku, koju će i valjano obrazložiti.

15. Žaleći se zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na radnje opisane pod točkama 1. i 3. izreke pobijane presude, optuženi B. B. ističe da je prvostupanjski sud u potpunosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka za graditeljstvo i procjenu nekretnina M. A. K. iako iz njega proizlazi da se vještak ni po jednoj točki nalaza ne može očitovati o tome jesu li u pojedinim segmentima inkriminacije radovi doista izvedeni, kao ni o njihovoj količini i vrijednosti. Ovaj žalitelj tvrdi da su to da su inkriminirani mu radovi izvedeni, osim navedenog vještaka, potvrdili i svi svjedoci izuzev dvojice svojedobnih suoptuženika u odnosu na koje je donesena sporazumna presuda. Žalitelj, međutim, smatra da su njihovi iskazi nevjerodostojni i da se na njima ne bi smio temeljiti zaključak o bitnim činjenicama. Osim toga, smatra da je iskaz svjedoka R. D. neodređen i manjkav u svezi bitnih činjenica: on se ne sjeća kada je i koliko novaca predavao optuženiku po pojedinim točkama optužbe, a koliko je zadržavao za sebe; naveo je da bi to uvijek bilo bez prisutnosti svjedoka koji bi mogli kontrolno svojim iskazima potvrditi takav iskaz ovog svjedoka; iskazao je da ne zna je li novac koji je predavao optuženiku uzimao od kuće ili je podizao s računa u banci, no većinom da je nosio novac koji je imao u kući.

15.1. Točno je da je prvostupanjski sud ocijenio nalaz i mišljenje vještaka za graditeljstvo i procjenu nekretnina M. A. K. vjerodostojnim, i to zato što je, kako to jasno proizlazi iz obrazloženja pobijane presude na stranici 73., taj nalaz i mišljenje dan u skladu s pravilima struke i znanosti. Točno je i da se vještak ni po jednoj točki nalaza nije mogao očitovati o tome jesu li u pojedinim segmentima inkriminacije radovi doista izvedeni, kao ni o njihovoj količini i vrijednosti. Međutim, optuženik nije u pravu kada na temelju takvih navoda vještaka, koje i sam iznosi u žalbi, nastoji prikazati da je vještak zaključio da su izvedeni svi radovi koji su i plaćeni.

15.2. Neprihvatljivi su i navodi žalbe optuženika kojima se nastoji dovesti u pitanje vjerodostojnost iskaza svjedoka R. D. (u odnosu na kazneno djelo pod točkom 1. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude) i I. N. (u odnosu na kazneno djelo opisano pod točkom 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude) samo zbog činjenice da je riječ o ranijim suoptuženicima u odnosu na koje je donesena sporazumna presuda, a bez ukazivanja na konkretne okolnosti koje bi dovodile u sumnju njihovu vjerodostojnost. Osim toga, pobijana se presuda u tim dijelovima ni ne temelji samo na iskazima tih svjedoka jer su oni potvrđeni drugim izvedenim dokazima, prije svega iskazima drugih svjedoka koji su iskazivali o pojedinim građevinskim radovima na koje se odnose optuženiku inkriminirani računi iz točaka 1. i 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, a to je sve prvostupanjski sud pravilno povezao i utvrdio te valjano obrazložio.

16. Propustom prvostupanjskog suda u utvrđivanju činjeničnog stanja optuženi B. smatra propuštanje da se provede knjigovodstveno-financijsko vještačenje na okolnost navodne štete za Fakultet u S. po svim točkama optužbe koje sadrže štetu kao kvalificiranu okolnost. Smatra da prvostupanjski sud to nije smio utvrđivati i zaključivati sam, bez nalaza i mišljenja vještaka kao stručne osobe.

16.1. Istaknuti žalbeni prigovori, kojima se očito upire na osporavanje potpunosti, a posljedično tome i pravilnosti utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na kaznena djela opisana pod točkama 1. do 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, prije

svoga su vrlo općeniti i nekonkretizirani budući da optuženik u žalbi ne navodi nijednu konkretnu okolnost za koju smatra da ju je trebalo utvrditi ili utvrditi drugačije negoli je utvrđena od strane prvostupanjskog suda. Nadalje, što se tiče kaznenih djela opisanih pod točkama 1. i 3. izreke pobijane presude, provedeno je vještačenje po vještaku za graditeljstvo i procjenu nekretnina M. A. K. upravo kako bi se utvrdilo jesu li optuženiku inkriminirani radovi izvedeni ili nisu, a ako jesu, u kojem opsegu i u kojoj vrijednosti. Međutim, kako je to već navedeno, građevinski se vještak zbog nedostatka za to relevantne dokumentacije o tome nije mogao očitovati. Stoga je prvostupanjski sud iznose protupravno ostvarene imovinske koristi, kako za optuženog B. B., tako i za druge osobe koje su sudjelovale u počinjenju tih kaznenih djela, a time i visinu štete za Fakultet u S. u odnosu na ta kaznena djela, prvenstveno utvrdio na temelju iskaza svjedoka koji su govorili o tome koliko su novca predavali optuženiku, a koliko su zadržavali za sebe. Tu se, prije svega, misli na iskaze svjedoka R. D. (točka 1. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude) i svjedoka I. N. (točka 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude). Premda je pobijana presuda u odnosu na kazneno djelo opisano pod točkom 2. izreke osuđujućeg dijela sada ukinuta, treba istaknuti da je iznos štete za Fakultet u S. u odnosu na tu točku jasno vidljiv iz konto kartice V. za Fakultet u S. iz koje proizlazi da je Fakultet u S. u razdoblju od 16. veljače 2009. do 30. lipnja 2011., odnosno za trajanja tog leasing odnosa platio ukupno 513.898,21 kuna, a taj je iznos naveden i u izreci pobijane presude. I naposljetku, u odnosu na kazneno djelo opisano pod točkom 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude ukupni iznos štete za Fakultet u S. predstavlja jednostavni zbroj novčanih iznosa iz optuženiku inkriminiranih putnih naloga, a za tu matematičku radnju nije potrebno posebno znanje kojim sud ne bi raspolagao. Prema tome, prethodno istaknuti žalbeni prigovor optuženika nije ni osnovan.

17. Oспорavajući pravilnost činjeničnog stanja u odnosu na kazneno djelo opisano pod točkom 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, optuženi B. B. u žalbi tvrdi da je iznos dnevnice od 450,00 kuna za održavanje nastave u Vodicama utvrđen još prije njegovog mandata, tako da je on samo koristio prava koja su određena aktima Fakulteta. Budući da je koristio svoje privatno vozilo ili privatno vozilo druge osobe, imao je pravo na isplatu utvrđenog troška. Smatra da je teza optužbe u kojoj se poziva na personalne dokaze, kao npr. na iskaz svjedoka M. M. koji je izjavio da je optuženika vozio u Zagreb službenim vozilom, pobijena drugim dokazima, i to onima predloženima od strane optužbe kao što je iskaz svjedoka M. N., koji je potvrdio navode optuženikove obrane da ga je upravo on vozio u svom privatnom vozilu. Ističe i da su zanemareni iskazi svjedoka koji su potvrdili da su bili prisutni na nekim od inkriminiranih mu putovanja. Osim toga, smatra da je svaki pojedini putni nalog trebalo cijeliti onako kako je odlučeno u odluci VSRH broj I Kž-92/2014.

17.1. U odnosu na istaknute žalbene navode prije svega treba reći da se odluka VSRH broj I Kž-92/2014 odnosi na drugačije činjenično stanje te zaključci ovoga suda izneseni u toj odluci nisu primjenjivi na ovaj predmet.

17.2. Što se tiče žalbene tvrdnje optuženika da je iznos dnevnice od 450,00 kuna za održavanje nastave u Vodicama utvrđen još prije njegovog mandata, tako da je on samo koristio prava određena aktima Fakulteta, prije svega treba reći da se pod točkom 4.a) izreke osuđujućeg dijela pobijane presude optuženik ni ne tereti za

neosnovane primitke isplata za dnevnice za službena putovanja, tako da je u odnosu na taj dio inkriminacije ovaj njegov žalbeni navod bespredmetan. Što se tiče točke 4.c) izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, prvostupanjski sud je na temelju iscrpno provedenog dokaznog postupka pravilno zaključio i valjano obrazložio da optuženik nije bio ni na jednom od službenih putovanja na koja se odnosi 156 putnih naloga navedenih u toj podtočki. Prema tome, u odnosu na te putne naloge optuženiku ne bi pripadao bilo koji iznos dnevnice, pa tako ni onaj od 450,00 kuna, sve kada bi se i prihvatila ovakva njegova žalbena teza. I naposljetku, što se tiče 67 putnih naloga iz točke 4.b) izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, prvostupanjski sud je na temelju iscrpno provedenih dokaza koje je vrlo detaljno analizirao u obrazloženju pobijane presude, i po ocjeni ovoga suda, pravilno zaključio da je optuženik neistinito prikazao trajanje službenih putovanja preko osam sati radi ostvarivanja prava na dnevnicu koje, zapravo, nije imao i time je na ime troškova dnevnica primio neosnovane isplate na blagajni Fakulteta u S.. Pri tome je prvostupanjski sud pravilno uzeo u obzir i odredbe Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama („Narodne novine“ broj 115/10.) koji je bio na snazi u vrijeme inkriminacije, a kojim je u članku 64. stavku 2. propisano da dnevnicu za službeno putovanje iznosi 170 kuna po danu te da zaposlenik ostvaruje pravo na punu dnevnicu ukoliko putovanje traje više od 12 sati, a pola dnevnice (85 kuna) ukoliko putovanje traje više od 8 sati, a manje od 12 sati. Uzevši, dakle, u obzir sve izneseno, pozivanje optuženog B. na odluku svog prethodnika o utvrđenom iznosu dnevnice za službeno putovanje u Vodice u iznosu od 450,00 kuna (pri čemu optuženik takvu svoju tvrdnju nije ničime dokumentirao ni u jednom stadiju ovog postupka) potpuno je promašeno.

17.3. Budući da je prvostupanjski sud na temelju brojnih izvedenih dokaza koje je detaljno analizirao u obrazloženju pobijane presude pravilno utvrdio da je optuženi B. B. u odnosu na sve putne naloge specificirane u točkama 4.a) i 4.b) izreke osuđujućeg dijela pobijane presude neistinito prikazao da je prilikom službenih putovanja koristio svoja privatna vozila iako je koristio službena vozila Fakulteta u S. te je na ime troškova korištenja privatnog vozila u službene svrhe primio neosnovane isplate na blagajni Fakulteta u S., potpuno su neosnovani žalbeni navodi optuženika da je tim prilikama koristio svoje privatno vozilo ili privatno vozilo druge osobe, zbog čega da je imao pravo na isplatu utvrđenog troška. Optuženik, naime, samo ponavlja navode svoje obrane bez ikakve argumentacije koja bi je potkrijepila, pri čemu, u suštini, ne osporava nijedan od onih dokaza na temelju kojih je prvostupanjski sud izveo zaključak da je optuženik u svim tim slučajevima zapravo putovao službenim vozilima Fakulteta u S..

17.4. Optuženi B. B. nije u pravu ni kada tvrdi da je neutemeljeno pozivanje optužbe na neke personalne dokaze – kao npr. iskaz svjedoka M. M. koji je izjavio da ga je vozio u Zagreb službenim vozilom – jer su oni pobijeni drugim dokazima, kao što je iskaz svjedoka M. N. koji je potvrdio navode optuženikove obrane da ga je upravo on vozio u svom privatnom vozilu. Nije, naime, ni bilo sporno da je svjedok M. N. optuženika ponekad vozio na službena putovanja svojim privatnim vozilom. Međutim, u tim slučajevima koji, usput rečeno, optuženiku ni nisu inkriminirani, putni nalog se, prema iskazu svjedoka M. N., otvarao na njegovo (N.) ime, a da putni nalog, kada je optuženika vozio službenim vozilom, nije dobivao on već je putni nalog dobivao

optuženik. Upravo ta okolnost – da je putni nalog u tim slučajevima otvaran samo na optuženikovo ime, a ne i na vozača – jasno upućuje na zaključak da je takva procedura bila osmišljena upravo zato da bi optuženik prikrio da je išao sa službenim vozilom i da bi u svom putnom nalogu mogao neistinito prikazati da je na službeni put išao privatnim vozilom, a kako je to pravilno zaključio prvostupanjski sud.

17.5. Pravilnost činjeničnih utvrđenja prvostupanjskog suda u odnosu na inkriminaciju opisanu pod točkom 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude nije s uspjehom dovedena u pitanje ni uopćenom i potpuno neargumentiranom tvrdnjom iz žalbe optuženika da su zanemareni iskazi svjedoka koji su potvrdili da su bili prisutni na nekim od inkriminiranih mu putovanja.

17.6. Naposljetku, neutemeljena je i žalbena tvrdnja optuženika da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio da je ENC uređaj vezan uz vozilo poput pertinencije zato što je on prijenosan pa činjenica da je ENC uređaj negdje registriran ne znači niti da je vozilom upravljao optuženik niti da je bilo suprotno.

17.6.1. Naime, prvostupanjski sud je svoj zaključak da je u svim slučajevima koji su opisanima pod točkom 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude službenim vozilom Fakulteta u S. putovao upravo optuženi B., a ne neka druga osoba, utemeljio na više međusobno povezanih dokaza koje je vrlo detaljno izložio, raščlanio i doveo u međusobnu vezu (osobito stranice 85. do 90. pobijane presude), a takva utvrđenja prvostupanjskog suda kao vrlo detaljna, iscrpna i životno logična u cijelosti prihvaća i ovaj sud. Prvostupanjski je sud, između ostaloga, doveo u međusobnu vezu pregled prometa po pretplatnim računima ENC uređaja broj ... i broj ... u vlasništvu Fakulteta u S. s podacima i fotografijama iz HAC-ovog sustava za vozila za dane koji su kao dani službenih putovanja optuženika navedeni u predmetnim putnim nalogima, iskazima svjedoka M. M. i M. N. te računima za gorivo izdanima na datume većeg broja tih putnih naloga optuženika ili na datume povezane s danima ostalih putnih naloga. Osim toga, treba imati na umu i to da su u stadiju provođenja istrage u ovom predmetu, a radi eliminiranja mogućnosti da je koji drugi zaposlenik Fakulteta u S. u isto vrijeme i na istoj relaciji u optuženiku inkriminiranim putnim nalogima pod točkom 4. alinejama a) i b) izreke osuđujućeg dijela pobijane presude koristio službeno vozilo fakulteta, pribavljeni svi putni nalozi zaposlenika Fakulteta u S. iz inkriminiranog razdoblja te je utvrđeno da u tim vremenima i na tim relacijama nijedan drugi zaposlenik Fakulteta u S. nije koristio službeno vozilo.

18. Oспорavajući pravilnost činjeničnog stanja u odnosu na kaznena djela opisana pod točkama 5. i 6. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, optuženi B. B. u žalbi tvrdi da su nadležna tijela već utvrdila zakonitost tih njegovih postupanja, pozivajući se kao primjer za to na „rješenje Državnog inspektorata kojim odbija prigovor J. R.“ i zaključujući da bi, da je po pitanju tih zapošljavanja nešto bilo sporno, „Državni inspektorat to zasigurno otkrio.“

18.1. U odnosu na ove žalbene tvrdnje prije svega treba reći da je točno da je Državni inspektorat, odlučujući o zahtjevu J. R. za ostvarivanje prava prednosti pri zapošljavanju na Sveučilištu u S., Fakultetu u S., taj zahtjev odbio. Međutim, iz obrazloženja tog rješenja proizlazi da je tako odlučeno jer radnica J. J. nije sklopila

ugovor o radu na neodređeno vrijeme na temelju raspisanog natječaja, već na temelju odredbe članka 10. stavka 5. ZOR-a (rješenje Državnog inspektorata, Područne jedinice S., Odjela za zastupanje pred sudovima Klasa: UP/I-116-02/12-01/55, Urbroj: 556-05-03-02/12ST-12-6 od 24. listopada 2012. na listovima 1561 do 1563 spisa). Prema tome, ova odluka Državnog inspektorata nije niti može biti od utjecaja za ocjenu o zakonitosti postupanja optuženika u pogledu okolnosti zapošljavanja J. J. i s tim u vezi ocjene o postojanju njegove odgovornosti za kazneno djelo opisano pod točkom 5. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude. Ovo tim više kada se uzme u obzir da je optuženiku kao profesoru radnog i socijalnog prava bilo dobro poznato značenje odredbe članka 10. stavka 5. ZOR-a i s njom povezane mogućnosti *lege artis* pretvaranja radnog odnosa iz određenog na neodređeno vrijeme, pri čemu je za zaključak o unaprijed stvorenoj namjeri optuženika da upravo pozivom na navedenu zakonsku odredbu omogući zapošljavanje J. J. na neodređeno vrijeme značajan navod svjedokinje M. B. da je „dekana (misleći pri tome na optuženog B.) upozorila na vrijeme kad ističe rok u navedenom ugovoru i on je to primio na znanje.“

19. Uzevši u obzir sve prethodno izloženo, pravilnost i potpunost činjeničnog stanja u pobijanoj presudi nije s uspjehom dovedena u pitanje žalbom optuženog B. B. pa njegova žalba podnesena iz osnova navedenih u članku 470. ZKP/08. nije osnovana.

20. Premda optuženi B. B. nije izriekom naznačio da se žali i zbog povrede kaznenog zakona, iz sadržaja dopune njegove žalbe proizlazi da prvostupanjsku presudu pobija i iz žalbene osnove propisane u članku 469. točki 4. ZKP/08.

20.1. U odnosu na pitanje primjene blažeg zakona i postojanja pravnog kontinuiteta, treba istaknuti da činjenični opisi kaznenih djela opisanih pod točkama 1. do 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude sadrže sva bitna obilježja kaznenih djela iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11., kao što i činjenični opisi kaznenih djela opisanih pod točkama 5. i 6. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude sadrže sva bitna obilježja kaznenih djela iz članka 291. stavka 1. KZ/11., a ta je obilježja prvostupanjski sud i utvrdio te je u obrazloženju pobijane presude iznio razloge zbog kojih smatra da se radnje optuženog B. B. mogu podvesti pod zakonske opise upravo navedenih kaznenih djela. Postupanja optuženog B. B. koja su i u konačnoj izmjeni optužnice ovlaštenog tužitelja i pod točkama 1. do 6. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude pravno označena kao kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. KZ/11. nedvojbeno u tom kaznenom djelu ostvaruju pravni kontinuitet u odnosu na kazneno djelo istoga naziva iz članka 337. KZ/97. Naime, pod navedenim točkama izreke pobijane presude optuženi B. B. proglašen je krivim što je kao odgovorna osoba u obavljanju službe dekana Fakulteta u S. iskoristio svoj položaj i ovlasti i time sebi i drugoj osobi pribavio korist, a drugome prouzročio štetu, time da je kaznenim djelima pribavljena znatna imovinska korist i prouzročena znatna šteta (točke 1., 3. i 4. izreke pobijane presude), odnosno što je kao odgovorna osoba u obavljanju službe dekana Fakulteta u S. prekoračio svoje ovlasti i time sebi pribavio korist, a drugome prouzročio štetu, time da je kaznenim djelom prouzročena znatna šteta (točka 2. izreke pobijane presude) te što je kao odgovorna osoba u obavljanju

službe dekana Fakulteta u S. prekoračio granice svoje ovlasti i time drugoj osobi pribavio korist (točke 5. i 6. izreke pobijane presude).

20.2. Nadalje, u odnosu na kaznena djela opisana pod točkama 1., 3. i 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, i prema ocjeni ovog drugostupanjskog suda pravilno je primijenjen KZ/11. kao blaži zakon. Naime, neovisno o tome što je za kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. propisana stroža kazna (kazna zatvora od jedne do dvanaest godina) od one koja je bila propisana za kazneno djelo iz članka 337. stavka 4. KZ/97. (kazna zatvora od jedne do deset godina), KZ/11. je blaži zakon zbog izmijenjene visine neodređenih vrijednosti zakonskih obilježja kaznenih djela. Prema pravnom shvaćanju ovoga suda od 24. studenoga 1997. iznos „znatne imovinske koristi“, odnosno „znatne štete“ kod kaznenog djela iz članka 337. stavka 4. KZ/97. postojao je kada je taj iznos prelazio 30.000,00 kuna, dok prema pravnom shvaćanju Kaznenog odjela ovoga suda od 27. prosinca 2012. broj Su-IV K-4/2012-57 o visinama neodređenih vrijednosti koje su zakonsko obilježje kaznenog djela zakonsko obilježje „znatna imovinska korist“, odnosno „znatna šteta“ iz članka 291. stavka 2. KZ/11. postoji kada vrijednost imovinske koristi, odnosno štete prelazi 60.000,00 kuna. Ovo potonje pravno shvaćanje kasnije je, i to Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 56/15.), uneseno i u KZ/11. na način da je u članku 87. stavku 29. KZ/11. izričito navedeno da „znatna imovinska korist“, odnosno „znatna šteta“ postoji kada iznos imovinske koristi, odnosno štete prelazi 60.000,00 kuna. Kako je, dakle, povišen imovinski limit potreban za ostvarenje kvalificiranog oblika kaznenog djela, to je KZ/11. blaži od KZ/97. neovisno o propisivanju strožeg posebnog maksimuma, time da je sud u tom slučaju, prema ustaljenom pravnom shvaćanju koje prihvaća odstupanje od načela alternativiteta, vezan onim maksimumom propisane kazne koji je za optuženika povoljniji (a ovdje je to onaj iz KZ/97.).

20.3. Međutim, kada je riječ o kaznenim djelima opisanim pod točkama 5. i 6. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, za optuženika u konkretnom slučaju, prema ocjeni ovoga suda, blaži je KZ/97. Naime, za kazneno djelo iz članka 337. stavka 1. KZ/97. bila je propisana kazna zatvora od tri mjeseca do tri godine, dok je za kazneno djelo iz članka 291. stavka 1. KZ/11. propisana kazna zatvora od šest mjeseci do pet godina. Prema tome, u ovom je dijelu ostvarena povreda kaznenog zakona iz članka 469. točke 4. ZKP/08. na štetu optuženika, koju je ovaj sud utvrdio ispitujući pobijanu presudu u skladu s odredbom članka 476. stavka 1. točke 2. ZKP/08. S obzirom na navedeno, pobijana je presuda u tom dijelu, u povodu žalbi državnog odvjetnika i optuženog B. B., a po službenoj dužnosti preinačena u pravnoj oznaci djela na način opisan u toči III. izreke ove drugostupanjske odluke.

20.4. Optuženi B. B. je u pravu kada tvrdi da je iz činjeničnih opisa kaznenih djela iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11., opisanih pod točkama 1. i 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude razvidno da se radi o kaznenim djelima s jedinstvom mjesta, vremena, identiteta oštećenika i načina izvršenja inkriminirane radnje, dok je jedina razlika u identitetu osoba za koje se tereti da im je pribavio protupravnu korist, zbog čega je te radnje trebalo označiti kao jedno produljeno kazneno djelo.

20.4.1. Naime, prema odredbi članka 52. stavka 1. KZ/11. produljeno kazneno djelo je počinjeno kada počinitelj s namjerom izvrši više odvojenih radnji u prirodnom smislu kojima se ostvaruju bića istog ili istovrsnih kaznenih djela, ako one s obzirom na njihovu prostornu povezanost čine jedinstvenu cjelinu u pravnom smislu.

20.4.2. Kaznena djela iz točaka 1. i 3. izreke pobijane presude optuženik je počinio u istome svojstvu – kao dekan Fakulteta u S., na štetu tog Fakulteta, pri čemu je djelo iz točke 1. počinjeno "od ožujka 2010. do kraja 2012.", dok je djelo iz točke 3. počinjeno "od početka 2011. do kraja mjeseca kolovoza 2011.", dakle, unutar razdoblja obuhvaćenog vremenom počinjenja djela iz točke 1. Sve te radnje počinjene su na istome mjestu (u S.), i to na isti način – neosnovanim povećanjem pojedinih računa ili izdavanjem računa za poslove koje su obavila druga društva ili obrti i kojima su ti poslovi već bili plaćeni, pri čemu je optuženi B. B. od osoba kojima je na taj način bila plaćena uvećana vrijednost poslova ili ponovno plaćen posao koji je netko drugi obavio primao određene iznose koje je zadržavao, a preostale dijelove neosnovano plaćenih računa zadržavale su te osobe (u točki 1. R. D., a u točki 3. I. N.).

20.4.3. Stoga je žalbu optuženog B. B. u tom dijelu trebalo prihvatiti i pobijanu presudu preinačiti u pravnoj oznaci djela te izreći da je optuženi B. B. radnjama opisanim pod točkama 1. i 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude počinio jedno produljeno kazneno djelo protiv službene dužnosti – zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. i u vezi s člankom 52. KZ/11. (točka II. izreke ove odluke).

20.5. Optuženi B. B., međutim, nije u pravu kada tvrdi da je i kaznena djela opisana pod točkama 5. i 6. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude trebalo pravno označiti kao jedno produljeno kazneno djelo. Točno je, naime, da je oba ta kaznena djela optuženik počinio u istom svojstvu – kao dekan Fakulteta u S., na istome mjestu – u S. te da se i inkriminirana razdoblja međusobno preklapaju (kazneno djelo opisano pod točkom 5. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude počinjeno je u razdoblju od kolovoza 2012. do 28. rujna 2012., dok je kazneno djelo opisano pod točkom 6. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude počinjeno u razdoblju od srpnja 2012. do 31. kolovoza 2012.). Međutim, osim što je riječ o različitim osobama kojima je postupanjem za koje je optuženik proglašen krivim pribavljena neimovinska korist u vidu zapošljavanja na radnim mjestima za koja one nisu ispunjavale uvjete (J. J. u odnosu na kazneno djelo opisano pod točkom 5. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, a M. N. u odnosu na kazneno djelo opisano pod točkom 6. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude), načini postupanja optuženika i okolnosti pod kojima im je pogodio na inkriminirani mu način značajno se razlikuju. Naime, u odnosu na J. J. optuženi B. najprije je raspisao natječaj za popunjavanje radnog mjesta u kojemu je tražene uvjete prilagodio radnom iskustvu J. J., a potom, unatoč tome što je znao da ona ne ispunjava potrebne uvjete za traženo radno mjesto, donio odluku o njezinom izboru kao najprikladnijeg kandidata, da bi po podnesenom prigovoru jednog od kandidata donio odluku o poništavanju natječaja, a potom s J. J. zaključio ugovor o radu na određeno vrijeme od deset dana za popunjavanje istog radnog mjesta s unaprijed stvorenom namjerom da ga pravodobno ne produlji kako

bi se pozivom na članak 10. stavak 5. Zakona o radu („Narodne novine broj 149/09. i 61/11. – dalje: ZOR), s čijim značajem je bio upoznat kao profesor radnog i socijalnog prava, nastavkom rada J. J. na istom radnom mjestu po isteku ugovorenih 10 dana stvorila osnova za njezino zapošljavanje na neodređeno vrijeme, što je i proveo zaključujući s J. J. ugovor o radu na neodređeno vrijeme za to radno mjesto. U odnosu, pak, na M. N. optuženi B. je, iako svjestan da on ne ispunjava potrebne uvjete slobodnog radnog mjesta upravnog referenta s obzirom na duljinu radnog staža, s njim zaključio ugovor o radu na određeno vrijeme za obavljanje poslova tog radnog mjesta, a potom i produljio trajanje radnog odnosa za isto radno mjesto.

20.5.1. Zbog iznesenog, ocjena je ovoga suda da kaznena djela opisana pod točkama 5. i 6. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude (a koja su, kao što je već prethodno obrazloženo, sada pravno označena kao dva kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavka 1. KZ/97.), s obzirom na način počinjenja ne predstavljaju jedinstvenu cjelinu u smislu odredbe članka 61. stavka 2. KZ/97. Stoga ni žalba optuženog B. B. zbog povrede kaznenog zakona iz članka 469. točke 4. ZKP/08. u ovome dijelu nije osnovana.

21. Žaleći se zbog odluke o kazni, državni odvjetnik navodi da je prvostupanjski sud precijenio olakotne, a podcijenio otegotne okolnosti na strani optuženika, time da mu je otegotnim trebalo cijeliti i duljinu inkriminiranog razdoblja od četiri godine, odnosno za cijelo vrijeme trajanja mandata kao dekana Fakulteta u S., a to da ukazuje na njegovu izrazitu upornost i bezobzirnost u činjenju kaznenih djela. Mišljenja je da mu je stoga trebalo utvrditi pojedinačne kazne zatvora u duljem trajanju te ga osuditi na jedinstvenu kaznu zatvora u duljem trajanju.

21.1. Optuženi B. B. u uvodu žalbe navodi da se žali i zbog odluke o kazni, ali tu žalbenu osnovu ne obrazlaže. Međutim, pobijana je presuda u tom dijelu ispitana u skladu s odredbom članka 478. ZKP/08.

21.2. Ispitujući pobijanu presudu u odluci o kazni, ovaj drugostupanjski sud nalazi da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio sve okolnosti koje su u smislu odredbe članka 47. KZ/11. odlučne za proces individualizacije kazne. Tako su optuženom B. B. olakotnima cijenjani neosuđivanost, starija životna dob, zdravstveno stanje i očinstvo četvero punoljetne djece, dok su mu otegotnima cijenjane činjenice da je kaznena djela počinio dok je bio član Državnog sudbenog vijeća i dekan Fakulteta u S. te iznos pribavljene protupravne imovinske koristi.

21.3. Imajući na umu ovako pravilno utvrđene olakotne i otegotne okolnosti te vodeći računa i o tome da je ovom drugostupanjskom odlukom prvostupanjska presuda u osuđujućem dijelu u odnosu na jedno kazneno djelo ukinuta i predmet upućen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku, da su kaznena djela opisana pod dvije točke prvostupanjske presude sada pravno označena kao jedno produljeno kazneno djelo te da je u odnosu na dva kaznena djela sada primijenjen blaži kazneni zakon, a uzevši u obzir i protek vremena od počinjenja djela, na što optuženi B. ni na koji način nije utjecao, ocjena je ovoga suda da je za kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. i u vezi s člankom 52. KZ/11. opisano pod točkama 1. i 3. izreke prvostupanjske presude primjereno utvrditi kaznu

zatvora u trajanju od dvije godine, za svako od kaznenih djela iz članka 337. stavka 1. KZ/97. opisanih pod točkama 5. i 6. izreke prvostupanjske presude kazne zatvora u trajanju od po četiri mjeseca te za kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. opisano pod točkom 4. izreke prvostupanjske presude prihvatiti po prvostupanjskom sudu utvrđenu kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci.

21.4. Optuženi B. B. je potom, uz primjenu članka 51. stavaka 1. i 2. KZ/11., osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od četiri godine u koju mu je, na temelju članka 54. KZ/11., uračunato vrijeme uhićenja i vrijeme koje je proveo u istražnom zatvoru od 15. listopada 2013. do 28. studenog 2013. Premda je optuženik sada proglašen krivim za manji broj kaznenih djela, dok su dva kaznena djela pravno označena kao jedno produljeno kazneno djelo, a u odnosu na dva kaznena djela je primijenjen blaži kazneni zakon, ovaj sud je ocijenio da optuženika u konkretnom slučaju nije bilo opravdano osuditi na blažu jedinstvenu kaznu zatvora od one na koju ga je osudio prvostupanjski sud. Pritom je ovaj sud, u skladu s odredbom članka 51. stavka 1. KZ/11., cijenio i počiniteljevu ličnost i počinjena kaznena djela u njihovoj ukupnosti, i to prije svega visok stupanj kriminalne volje optuženog B. koji se očituje u njegovoj upornosti i bezobzirnosti prilikom počinjenja kaznenih djela, kako kroz brojnost i raznovrsnost poduzetih kriminalnih radnji, tako i kroz razdoblje kroz koje su one poduzimane, ali i kroz iznos protupravno pribavljene imovinske koristi za sebe i druge, odnosno time prouzročene štete Fakultetu u S., i to sve u obavljanju funkcije dekana Fakulteta. U odnosu na ličnost optuženika ističe se da je, s obzirom na njegov poziv i profesiju, od njega bilo za očekivati da će njegovo ponašanje, ne samo biti usklađeno sa zakonima, već da će on svojim cjelokupnim postupanjem i ponašanjem i u privatnoj i u profesionalnoj sferi svoga života biti primjerom drugima kako treba postupati. Optuženik je, naprotiv, svoju profesiju i položaj bezobzirno iskoristio za postupanja protivna zakonu kojega je sam, prije svih, bio dužan poštivati i biti uzorom zakonitog i moralnog postupanja. Stoga je ocjena ovoga suda da upravo jedinstvena kazna zatvora u trajanju od četiri godine može utjecati, kako na optuženog B. B., tako i na sve ostale, da ne čine kaznena djela i da shvate da je činjenje kaznenih djela pogibeljno, a kažnjavanje počinitelja pravedno te će omogućiti optuženiku ponovno uključivanje u društvo. Takva kazna sadrži dostatnu moralnu osudu za zlo koje je optuženik počinjenjem djela prouzročio i dostatnu društvenu osudu za počinjenje djela te će jačati povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava.

21.5. S obzirom na sve prethodno izloženo, u odnosu na odluku o kazni prihvaćena je žalba državnog odvjetnika, dok je žalba optuženog B. B. u tom dijelu prihvaćena djelomično.

22. Optuženi B. B. u uvodu žalbe navodi da se žali i zbog odluke o imovinskopravnom zahtjevu, no u obrazloženju svoje žalbe navodi tek to da se s „obzirom na istaknutu povredu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pobija i odluka suda o (...) imovinskopravnom zahtjevu". Imajući, međutim, u vidu da je oštećenom Fakultetu u S. prvostupanjskom presudom u cijelosti dosuđen imovinskopravni zahtjev koji predstavlja zbroj iznosa protupravno ostvarene imovinske koristi za optuženika i druge osobe i ujedno štete za Fakultet u S. po

točkama 1. do 4. izreke osuđujućeg dijela, a da je prvostupanjska presuda ovom drugostupanjskom odlukom ukinuta po službenoj dužnosti u odnosu na kazneno djelo iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11., opisano pod točkom 2. izreke, to je prvostupanjsku presudu trebalo preinačiti u odluci o imovinskopravnom zahtjevu na način kako je to navedeno u točki V. izreke ove odluke. Pri tome se prvostupanjskom sudu napominje da je u ponovljenom postupku za kazneno djelo za koje je ovom drugostupanjskom odlukom pobijana presuda ukinuta obvezan odlučiti i o dijelu postavljenog imovinskopravnog zahtjeva oštećenog Fakulteta u S. koji se odnosi na to kazneno djelo.

23. Optuženi B. B. u uvodu žalbe navodi da se žali i zbog odluke o troškovima kaznenog postupka. Međutim, jednako kao i u odnosu na žalbenu osnovu zbog odluke o imovinskopravnom zahtjevu, istu obrazlaže navodom da se, s „obzirom na istaknutu povredu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pobija i odluka suda o (...) troškovima postupka“.

23.1. Ispitujući pobijanu presudu u tom dijelu, ovaj sud utvrdio je da je odluka prvostupanjskog suda o troškovima kaznenog postupka pravilna i zakonita te žalbom optuženog B. B. njena zakonitost nije dovedena u pitanje.

24. Uzevši u obzir sve prethodno izneseno, na temelju članka 483. stavka 1., članka 486. i članka 482. ZKP/08., odlučeno je kao u izreci ove odluke.

Zagreb, 9. veljače 2022.

Predsjednica vijeća
Vesna Vrbetić, v. r.